

Melk produceren met maximaal comfort

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Jos Van den Houte en Kathleen Laureys
plaats	Brussegem
melkkoeien	135
jongvee	80
melkproductie	11.282 4,06 3,37
ruwvoerteelten	mais, gras en voederbieten

Brussegem
(Merchtem)

De koeien van Jos Van den Houte en Kathleen Laureys zijn voorzien van een comfortabele productieomgeving en krijgen zo alle kansen om goede producties te realiseren. Weidegang past daar niet meer bij: de koeien besloten zelf om binnen te blijven. 'Met de nieuwe stal wilden de koeien niet meer buiten. Ik kan ze niet dwingen.'

TEKST ANNELIES DEBERGH

▲
Kathleen Laureys en
Jos Van den Houte

dateert van 2010 en ook de loods voor materiaal en huisvesting van kalveren is kort daarna gebouwd. De rode lijn door het bedrijfsmanagement is in die tien jaar amper veranderd. Zo voeren Jos en Kathleen koecomfort nog steeds hoog in het vaandel. 'Met genoeg comfort voor de koeien krijg je als vanzelf die betere producties', klinkt Jos resoluut. De koeien lopen goed op de nieuwe vloer en met de diepstrooiselboxen zijn geen dikke hakken meer te zien, geeft hij aan. Elke twee tot maximum drie weken worden de diepstrooiselboxen bijgevuld. 'Koeien moeten veel kunnen rusten. Als ze veel liggen, maken ze ook veel melk.' Hij wijst op de achterpoten van enkele koeien, die zichtbaar goed zijn beaderd. 'Die beadering krijg je alleen te zien als koeien ook genoeg kunnen liggen.'

De melkveestal beschikt over drie open kanten, één daarvan – de kopkant – gaat enkel in de wintermaanden dicht. De rest blijft open. 'We merken dat de koeien eigenlijk geen last hebben van de temperatuurverschillen. Koeien hebben meer last van de hitte dan van koude.' Daarom zijn er grote ventilatoren centraal in de stal opgehangen om ook op warme dagen verkoeling te brengen. 'Zo kunnen we in de zomermaanden de stal nog extra ventileren.'

In tegenstelling tot vroeger blijven de melkkoeien inmiddels het jaar rond op stal. Jongvee en droge koeien kunnen in de weideperiode naar buiten. Dat noemt Jos Van den Houte misschien wel het grootste verschil. 'Ik ben altijd voor beweiding geweest', stelt

Veel aandacht voor
hygiëne en bioveiligheid
op de Potaerdehoeve

Meteen vooraan in de stal staat de metalen kast met bedrijfskleding. Wie de Potaerdehoeve van Jos Van den Houte (48) en Kathleen Laureys (48) in Brussegem (Merchtem) bezoekt, krijgt het vriendelijke verzoek bedrijfskleding en plastic overschoentjes aan te trekken.

Het is tekenend voor het zorgzame management op het bedrijf en past geheel in de lijn van de deelname aan de Bioveiligheid Award van Dierengezondheidszorg Vlaanderen. 'Burgers die ons bedrijf bezoeken, schrikken er soms van hoe professioneel het er op een melkveebedrijf aan toegaat', zegt Kathleen. Ze noemt het een positieve imagocampagne. 'De landbouwbedrijven zijn vandaag erg professionele ondernemingen. Dat mag wel eens in de verf worden gezet en daar mag de sector wel trots op zijn.'

Veel aandacht voor koecomfort

Bijna tien jaar geleden bezocht Veeteelt het bedrijf van de familie Van den Houte. De 53 melkkoeien en 42 hectare van toen zijn inmiddels ruim voorbijgestreefd. Nu telt het bedrijf 135 melkkoeien. De nieuwe ligboxenstal beschikt over 132 ligplaatsen. De stal

▲
Drie keer per dag melken
voordeel bij producties van
ruim 11.000 kg per koe

hij. 'Maar als je over voldoende koecomfort beschikt in de stal, dan gaat de koe vanzelf niet meer buiten. Mijn koeien wilden met de nieuwe stal niet meer naar de wei, ik moest ze daartoe dwingen en dat kan ook niet de bedoeling zijn.'

Als het kantelmoment in zicht is waarop de koe het binnen in de stal het beter heeft, dan moet je dat als veehouder ook erkennen, vindt hij. 'Een koe wil regelmaat. Ze houdt van een vast ritme, van een stabiel rantsoen. Dan kiezen wij er op ons bedrijf voor om de koeien binnen te houden.'

Vaker melken met de robot

Dat Jos en Kathleen bij nieuwbouw voor melkrobots zouden kiezen, was een uitgemaakte zaak, onder meer vanwege de mogelijkheid om vaker per dag te kunnen melken. De huidige periodieke productie wijst met 3,2 melkingen op 37,5 kilo melk per dag. Het afgelopen jaar kwam het bedrijf tot een rollend jaargemiddelde van 11.282 kg melk met 4,06% vet en 3,37% eiwit. 'Deze productie is een samenloop van omstandigheden: van vaker per dag melken en goed voer verstrekken', zegt Jos. 'Het evenwicht wordt misschien iets brozer, maar hoge producties kunnen echt en gaan niet per definitie gepaard met meer problemen. Voor hoge producties moet je op een hoog niveau draaien, zoals met topatleten.'

De huidige lichting vaarzen produceert gemiddeld 35,4 kilogram melk per dag. 'Met de melkrobots kan ik onmiddellijk zien of het bedrijf goed draait. Ik heb altijd alle gegevens in beeld. Dat vind ik ook een pluspunt.'

Cijfers worden regelmatig bekeken en geanalyseerd ten huize Van den Houte. Zo duikt Jos de gegevens op van een paar Iotadochters met enkele individuele lactatielijsten van zelfs meer dan 15.000 kilo per lactatie. 'Als ik die cijfers zie, dan kan ik alleen maar denken: waar ligt dan de grens voor je bedrijf? Als je koeien als deze melkt, dan weet je dat het stalgemiddelde nog hoger kan liggen en dat de grens aan de productie nog niet is bereikt.'

In elk geval houden Jos en Kathleen veel aandacht voor persistent producerende koeien. De melkveehouder haalt het voorbeeld aan van een vaars die moeilijk drachtig werd, maar met één keer kalven toch een levensproductie van 30.000 kilogram melk bereikte. 'Zoiets kan alleen door op persistente producties te fokken.'

Persistentie blijft een aandachtspunt. 'De gemiddelde dagproductie vind ik nog altijd een belangrijk criterium.' Met een gemiddelde tussenkalftijd van 398 dagen komt het bedrijf toch op 2,2 inseminaties per dracht. Een cijfer dat Jos meteen terugkoppelt aan het lang blijven proberen om te insemineren voor dracht. 'Als je na drie keer stopt met insemineren, dan kom je op een gunstiger kengetal. Maar of dat economisch ook beter is, is maar de vraag. Dan lopen de beste koeien het risico er sneller uit te gaan. Daarom blijf ik bij voorkeur langer proberen.'

Werkkoeien zijn erg gewild

In de fokkerij is karakter een belangrijk kenmerk. 'Ik wil werkkoeien, koeien die naar de robot willen komen.' Ook benen blijven onder de aandacht. Jos zoomt in op de stand van de achterbenen en wil voldoende plaats voor de uier en de breedte in het kruis. Waardering is er voor koeien als Alexanderdochter Grande 1, ingeschreven met 91 punten. 'En gemakkelijke geboortes, die vinden we ook belangrijk. We willen dat de koeien vlot kunnen kalven. Dat bevordert een vlotte lactatiestart en geeft een beter bevruchtingsresultaat.'

Behalve exterieurkenmerken zijn ook hoge producties een belangrijk fokdoel. Zo veel mogelijk kilogrammen vet en eiwit, daar streven Jos en Kathleen naar en daarvoor beroepen ze zich vooral op Amerikaanse en Canadese bloedvoeringen. 'Het zijn uiteindelijk de kilogrammen die betaald worden. Of het nu 9000 kilo melk is met hogere gehalten of 11.000 kilo met iets lagere gehalten, dat maakt uiteindelijk niet zoveel verschil. Maar in kilogrammen kom je met meer liters doorgaans toch verder.'

Het rantsoen telt mais, gras, perspulp en voederbieten. De voederbieten maken alweer enkele jaren deel uit van het teeltplan. 'De teelt past goed in de teeltrotatie', haalt Jos Van den Houte een belangrijke drijfveer naar boven. Dagelijks vervoedert hij tot 6 kilo voederbieten met daarnaast nog 3 tot 4 kilo perspulp. Hij voert de bieten, met 24 procent droge stof, van begin oktober tot eind mei. In de overige maanden krijgen de koeien meer perspulp. 'Als ik bieten geef, zie je de gehalten zo omhooggaan. In de melklieferingen ligt het vetgehalte nu op 42,5 gram per liter, het eiwitgehalte op 35,3 gram per liter.'

Het rantsoen wordt verder aangevuld met 2 kilo eiwitbron, daarbovenop krijgen de koeien 12,3 kilogram krachtvoer per 100 kilogram melk. Een belangrijk ingrediënt in het rantsoen is volgens Van den Houte ook Rumiplus op basis van luzerne. Daarvan wordt vier- tot vijfhonderd gram gevoerd per koe als structuurbron. 'Dit jaar heb ik ook weer wat fijner gehakseld en het gras weer wat natter ingekuuld. Als compact voeren goede resultaten geeft bij koeien, dan is dit een manier om al een stapje dichterbij een natter en dichter rantsoen te komen.'

De groei is de afgelopen jaren vooral met eigen fokmateriaal gerealiseerd. Stilaan ontstaat weer ruimte voor verkoop van vaarzen. Vorig jaar zijn zo vijftien vaarzen verkocht. 'Door de verkoop blijf je wel alert op ontwikkelingen op het vlak van diergezondheid en blijf je ook in bioveiligheid een stapje voor.' Jos wijst op een recente vraag van een veehouder om vaarzen voor de verkoop te testen en meteen ook op mycoplasma te checken. De vaarzen bleken negatief. 'Maar als je die vraag krijgt, word je alert op opkomende dierziekten. Dat is op zich weer een voordeel voor je eigen bedrijfsvoering. Dat houdt je scherp.'

Niet sleutelen aan aantal koeien

Groei is voor dit bedrijf voorlopig niet weggelegd in meer aantallen koeien, wel in nog betere cijfers. De denkoefening is wel gemaakt of een derde melkrobot een optie is, maar het antwoord is negatief. 'Ik wil

het bedrijf nog verder optimaliseren, maar meer koeien hoef ik niet.' Jos en Kathleen hebben het meteen over de beschikbare arbeid. Ze kiezen er ook bewust voor om genoeg tijd over te houden voor hun gezin met vier kinderen. 'We hebben nu alles in balans: koeien, grond en arbeid en als we ergens aan sleutelen, loopt het op een ander punt weer vast', geeft Kathleen aan.

In de komende tien jaar wordt er daarom aan de aantallen koeien niet gesleuteld. Als in de toekomst de kinderen mogelijk interesse ontwikkelen voor het bedrijf, kan dat weer veranderen. Voorlopig ziet Kathleen wel nog kansen om het verhaal van de boerderij naar buiten te brengen door plattelandsklassen te ontvangen en ook verjaardagsfeestjes te blijven organiseren op hun bedrijf.

Nu de beoogde groei van tien jaar geleden op de Potaerdehoeve stilaan is gerealiseerd, zorgt de verbreding ook voor extra voldoening, vindt Kathleen nog. 'Het is erg fijn om je verhaal te vertellen. Je krijgt daar veel respect voor terug en dat geeft weer energie.' |

▲
Mais, gras en voederbieten zijn de belangrijkste ruwvoerproducten

Extra foto's online

Meer beelden van de Potaerdehoeve zijn te vinden op de website van Veeteelt.

► Fotoserie op veeteelt.nl